

- [Povezave](#)
- [Goodlife](#)
- [Grafičar](#)
- [Vikend.si](#)

DELO.si

- [Klub dobrih novic](#)
- [Poslovni klub dobrih novic](#)
- [Zaposlitev](#)

Spoštovani naročniki,

od 15. oktobra 2009 vsem naročnikom Dela ali Slovenskih novic ponujamo neomejen dostop do svežega dnevnega časopisa tudi pred 12. uro. Po registraciji je potrebno v uporabniškem profilu (Osební urednik) vzpostaviti **Premium status**. Vsa natančnejša navodila so po prijavi na voljo na www.delo.si/profil.

- [Vozila](#)
- [Nepremičnine](#)
- [Tiskane izdaje](#)
- [Delo](#)
- [Sobotna priloga](#)
- [Delo FT](#)

[izbrani izvod](#) [arhivski izvodi](#) [iskanje po arhivu tiskanih izdaj](#)

Nedelo, 07.02.2010

- [Delo](#)
- [Slovenske novice](#)

[kazalo](#)

[1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#)

- [Ona](#)
- [Delo in dom](#)

Nedelo, 07.02.2010

- [Polet](#)
- [Vikend](#)
- [Delo Mag](#)
- [Le Monde Diplomatique](#)
- [Svetovalnica](#)
- [Finančna svetovalnica](#)
- [Veterinarska svetovalnica](#)
- [Pravna svetovalnica](#)
- [Detektivska svetovalnica](#)
- [Vrtna svetovalnica](#)

Štipendistke nacionalnega programa Ženske v znanosti

Pri petih letih prvič v laboratoriju

Morda je sprva še kdo dvomil v namene programa Za ženske v znanosti, ki sta ga pred 12 leti sklenili kozmetična multinacionalka L'Oréal in Unesco, s katerim spodbujata dela znanstvenic s področij naravoslovnih ved ter vsako leto v Parizu podeljujeta bogate nagrade uveljavljenim znanstvenicam in mednarodne štipendije perspektivnim mladim znanstvenicam. Odkar sta lani dve od petih predlanskih nagrajenk tega programa, Izraelka Ada Yonath in Američanka Elizabeth Blackburn, dobili Nobelovi nagradi za kemijo in medicino, so verjetno prepričani tudi največji skeptiki. Biti v takem krogu je torej velika čast, in to velja tudi za dobitnice naših nacionalnih štipendij tega programa, kjer se L'Oréalu in Unescu pridružuje še Slovenska znanstvena fundacija (SZF).

Za enoletne nacionalne štipendije v višini 5000 evrov se lahko potegujejo le naravoslovke v zadnjem letniku doktorskega študija. Pri nas so jih letos izbirali šele četrtič, sredi prejšnjega tedna pa izmed 29 kandidatk – prav vse so bile izjemne mlade raziskovalke in zelo težko nam je bilo izbrati najboljše, je dejal direktor SZF Mandelá na svobodi -->html pdf

<-- Grški virus

dr. Edvard Kopal, predsednik nacionalnega odbora programa

»Za ženske v znanosti« 2010 – izbrane štipendistke, **Petro Brožič**, **Neža Finžgar** in **Niko Lendero Krajnc**, tudi slovesno razglasili.

Vse tri končujejo doktorski študij na Univerzi v Ljubljani (UL). Tridesetletna Radovljčanka, Neža Finžgar, mama dveh otrok, na Biotehniški fakulteti. Tema njenih raziskav so nove, s patentom zaščitene, inovativne metode čiščenja tal, ki so močno onesnažena s težkimi kovinami, s čimer se bo odslej v okviru inkubatorja UL ukvarjala v spin-off podjetju, katerega soustanoviteljica je. Mama je tudi 32-letna Velenjčanka, Nika Lendero Krajnc, ki bo doktorirala na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo UL – kot mlada raziskovalka je zaposlena v podjetju –, v svojih raziskavah pa proučuje, kakšna struktura monolitnih filtrov bi bila najprimernejša za čiščenje velikih krožnih molekul DNK (plazmidov), ki pomenijo novo generacijo biotehnoških proizvodov za gensko zdravljenje ter se uporabljajo v rekombinantnih cepivih proti malariji, virusu HIV in virusu gripe. Najmlajša med štipendistkami, 28-letna Pivčanka Petra Brožič je diplomirala na Fakulteti za farmacijo UL, doktorat pa pripravlja na Medicinski fakulteti UL. S svojim raziskovalnim delom želi poiskati spojine, ki bi zavirale delovanje hidroksisteroid-dehidrogenaz, encimov, ki v človeškem telesu sodelujejo pri biosintezi in inaktivaciji vseh steroidnih hormonov, vplivajo pa tudi na delovanje lipidov, sladkorjev, maščobnih kislin in snovi, ki jih v telo vnesemo, denimo, z zdravili. Pri nekaterih hormonsko odvisnih vrstah raka in tudi pri nekaterih drugih boleznih (epilepsija, depresivne motnje, pljučni rak, debelost) je delovanje teh encimov spremenjeno, zato bi spojine, ki bi jih zavirale, pripomogle k zdravljenju teh bolezni.

Kaj je mlade znanstvenice pritegnilo k raziskovanju?

»Moj mentor doktorata, prof. dr. Domen Leštan, me je povabil, naj postanem njegova mlada raziskovalka, povabilo sem sprejela in sem mu še danes hvaležna za odlično mentorstvo,« je povedala Finžgarjeva. »Mene pa je mama, ki je kemičarka, ko sem imela pet let, peljala v laboratorij, kjer sem videla čudne čaše in bučke ter še kopico drugih zanimivih stvari. Mislim, da je bila s tem moja usoda že zapečatenata,« je razložila Lendero Kranjčeva. »Z znanostjo sem se prvič srečala ob pripravi diplome, vzbudila mi je veliko zanimanje, ob raziskovalnem delu sem se dobro počutila in kadar se dobro počutiš, dobro delaš in tudi veš, da je to tisto pravo. Zdaj pri istih mentorjih pripravljam še doktorat,« smo slišali od Brožičeve.

Ker so pravkar prejele spodbudo za ženske v znanosti in ker je znano, da se ženske tudi pri nas teže uveljavljajo v znanosti – teže napredujejo, manj jih pride do nagrad in vodilnih funkcij –, nas je zanimalo, ali jih je spol doslej oviral pri znanstvenem delu. Finžgarjeva odločno zanika, da bi imela kakšne tovrstne izkušnje, Lendero Kranjčeva prav tako še ni občutila razlik, vendar je to pripisala predvsem dejstvu, da ima še vedno status mlade raziskovalke. Dodala pa je, da so ji kolegice, ki so že doktorirale, povedale, da so jih nekateri kolegi prehiteli pri podeljevanju nazivov: »Za vodje podjetij so jih izbrali zato, ker ne bodo šli na porodniško in bolniško ...« Brožičeva se je pošalila, da lahko to, da sama nima slabih izkušenj, pripiše tudi temu, da ima pri doktoratu somentorico in somentorja.

Vse tri bi rade nadaljevale raziskave, ki so teme njihovih doktoratov. »Vedno me je zanimalo okolje in rada bi tudi sama pripomogla k izboljšanju okoljskih razmer. Zdaj bom imela v podjetju priložnost razvijati nove metode za čiščenje zelo onesnaženih tal; naš sistem razvijamo zlasti na primeru s svincem onesnažene Mežiške doline,« je rekla Finžgarjeva. Lendero Krajnc: »Tudi jaz sem želela, da bi moje raziskave nekemu koristile, zato sem iskala podjetje, kjer bi to lahko uresničila. Izvedela sem za podjetje BIA Separations, kjer izdelujemo filtre, monolite za čiščenje bioloških makromolekul, moja konkretna naloga pa je razvoj novih metod za karakterizacijo teh naših izdelkov, ki jih prodajamo farmacevtski industriji.« Brožičeva pa je povedala, da jo je sedanja tema raziskav začela zanimati že ob diplomi. "Kot mlada raziskovalka sem zaposlena na Inštitutu za biokemijo Medicinske fakultete, še vedno pa sem povezana tudi s fakulteto za farmacijo, kjer imam somentorja. Ta interdisciplinarnost omogoča, da razvijamo uporabnost naših raziskovalnih dognanj o zaviranju proučevanih encimov, ker bi to radi porabili tudi pri zdravljenju določenih bolezni,« je še povedala.

Jasna Kontler - Salamon

[<-- Grški virus](#)

[Mandela na svobodi -->](#)

[\[nazaj\]](#) [\[na vrh\]](#)

[\[pošlji\]](#) [\[natisni\]](#)